

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فرجام کار

درس هفتم دهم تجربی
درس هشتم دهم انسانی

معصومه بهرامی منعم
دبیر دین و زندگی
استان لرستان - الیگودرز

در این درس می خواهیم با بهره مندی از قرآن کریم و سخنان معصومان ، سرانجام و سرنوشت انسان را تا جایگاه ابدی دنبال کنیم . و در یابیم :

- 1- زندگی نیکوکاران و گناهکاران در آخرت چگونه است ؟
- 2- چه رابطه ای میان اعمال ما و نوع پاداش و جزای آخرت وجود دارد ؟

پاکستان

جهنم

جایگاه نیکوکاران :

نیکوکاران و رستگاران
بعد از پایان حسابرسی
به سوی بهشت
راهنمایی می شوند .

بهشتیان درهای بهشت را
به روی خود گشوده می
بینند

بهشت هشت در دارد که
بهشتیان از آن درها وارد
بهشت می شوند .

فرشتگان

به استقبال بهشتیان می
آیند و به آنها سلام می
کنند و می گویند :
خوش آمدید .

**بزرگترین
نعمت بهشت**

بالاترین نعمت بهشت
رسیدن به مقام
خشنودی خداست که
بهشتیان از این
رستگاری بزرگ
مسرورند .

بهشت برای
بهشتیان سرای
سلامتی یا دارالسلام
است یعنی جایی که
هیچ ناراحتی و
رنجی در آن نیست
و انسان در آنجا
همیشه شاداب است

.

**زنان و مردان بهشتی
در زیباترین و جوان
ترین صورت و قیافه
در بهشت به سر می
برند. همسران بهشتی
خوش رفتار و زیبارو
و پیوسته عاشق و
خرسند از یکدیگر
هستند.**

با تدبیر در ترجمه آیات زیر بگویید که اگر ما هم بخواهیم در زمرة بهشتیان باشیم باید در دنیا چگونه زندگی کنیم؟

■ امروز روزی است که راستی راستگویان به آنها سود بخشید، برای آنها باغ‌هایی از بهشت است ...

سورة مائده، آیه ۱۱۹

■ و شتاب کنید برای رسیدن به آمرزش پروردگارتان و بهشتی که وسعت آن، آسمان‌ها و زمین است و برای متقیان آماده شده است؛ همان‌ها که در زمان توانگری و تنگدستی، انفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌برند و از خطای مردم می‌گذرند و خدا نیکوکاران را دوست دارد. و آنها که وقتی مرتکب عمل زشتی می‌شوند، یا به خود ستم می‌کنند، به یاد خدا می‌افتند و برای گناهان خود طلب آمرزش می‌کنند ...

سورة آل عمران، آیات ۱۳۳-۱۳۵

■ و آنها که امانت‌ها و عهد خود را رعایت می‌کنند و آنها که به راستی ادای شهادت کنند و آنها که بر نماز مواظبت دارند، آنان در باغ‌های بهشتی گرامی داشته می‌شوند.

سورة معارج، آیات ۳۲-۳۵

پاسخ تدبیر :

راستگویی ، پرهیزکاری ، انفاق کردن ، فروبردن خشم ، چشم پوشی از خطای مردم ، طلب آمرزش برای گناهان ، امانت داری ، وفای به عهد ، توجه به نماز

**بهشت جایی که در آن
ملال و دلتزدگی نیست .**

انسان در بهشت خواسته
ی حقیقی خویش را که
همان لقای پروردگار
است می یابد و با او آرام
می گیرد و دیگر
خواستار هیچ تغییری
نیست .

خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ
عَنْهَا حَوْلًا

الكهف : ١٠٨
@_thakrni

جایگاه دوزخیان

پس از پایان
محاكمه دوزخیان
گروه گروه به
جهنم رانده می
شوند و در
جایگاهی تنگ
افکنده می شوند .

آتش جهنم بسیار
سخت و سوزاننده
است این آتش حاصل
عمل خود انسان
هاست و برای همین
از درون جان آنها
شعله می کشد .

در این حال ناله ی
حسرت دوزخیان بلند
می شود و می گویند :
ای کاش خدا را فرمان
می بردیم . **ای کاش** ...
دریغ بر ما به خاطر
کوتاهی هایی که در
دنیا کردیم .

ترجمه آیات صفحه بعد به توصیف برخی از ویژگی‌های جهنمیان می‌پردازد. با تدبیر در آنها بیان کنید که چه زمینه‌هایی می‌تواند شما را به سوی جهنم بکشاند؟ آنها را بیابید و برنامه‌ای برای از بین بردن آن زمینه‌ها تنظیم کنید.

■ [جهنمیان] می‌گویند: ما در دنیا نماز نمی‌خواندیم و از محرومان دستگیری نمی‌کردیم؛ همراه بدکاران غرق در معصیت خدا می‌شدیم و روز رستاخیز را تکذیب می‌کردیم.

سورة مدثر، آیات ۴۷-۴۳

■ توبه کسانی که کارهای زشت انجام دهند و هنگامی که مرگ یکی از آنها فرا رسد می‌گویند: الان توبه کردم، پذیرفته نیست... و اینها کسانی هستند که عذاب دردناکی برایشان فراهم کردیم.

سورة نساء، آیه ۱۸

■ [جهنمیان] پیش از این [در دنیا] مست و مغرور نعمت بودند و بر گناهان بزرگ اصرار می‌ورزیدند.

سورة واقعه، آیات ۴۶-۴۵

.....

.....

پاسخ تدبیر

نماز نخواندن ، یاری نکردن محرومان ، همراهی با بدکاران در انجام
گناه ، تکذیب روز رستاخیز ، انجام کارهای زشت ، به تاخیر انداختن
توبه تا هنگام مرگ، مست و مغرور نعمت دنیا ، اصرار بر انجام
گناهان بزرگ .

انواع رابطه ی میان عمل و پاداش و عمل

قراردادی

طبیعی

تجسم عمل

رابطه ی قراردادی :

گاهی پاداش و کیفر بر اساس مجموعه ای از قراردادها تعیین می شود همانند کاگری که در طول روز کار می کند و دستمزد مشخصی را دریافت می کند انسان می تواند با وضع قوانین جدید این رابطه را تغییر دهد .

رابطه ی طبیعی :

گاهی پاداش و عمل محصول طبیعی خود عمل است و انسان نمی تواند آن را تغییر دهد و باید خود را با آن هماهنگ کند به عنوان مثال ورزشکاری که ورزش میکند به طور طبیعی به سلامت و تندرستی خود کمک کرده است .

رابطه ی تجسم عمل

نوع دیگری از رابطه میان عمل و پاداش و کیفر وجود دارد که **عمیق و کامل تر** از دو نوع قبلی است.

آنچه انسان با خود به قیامت می برد باطن اعمالی است که برای انسان قابل مشاهده نیست .

هر عملی که ما در زندگی دنیوی انجام می دهیم در جهان آخرت به صورت زشت یا زیبا مجسم می شود .

بی تردید کسانی که اموال یتیمان را به ستم می خورند،
فقط در شکم های خود آتش فرو می برند.

و په ژوندی در آتش فروزان در آینه

إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ مُطْمَئِنِّينَ
يَأْكُلُونَ فِي ظُلْمٍ فَبُهِتَ الَّذِينَ آوَسْتُمْ أَنْ يَتَعَفَّوْا

سوره نساء، آیه ۱۰

کسی که ربا می خورد
یا مال یتیمی را به
ناحق تصاحب می کند
اگر باطن عمل او در
دنیا بر ملا شود
همگان خواهند دید که
او در حال خوردن
آتش است .

رسول خدا (ص) فرمود :

برای تو به ناچار همنشینی خواهد بود که هرگز از تو جدا نمی گردد و با تو دفن می شود... و تو مسئول آن هستی پس دقت کن که همنشینی که انتخاب می کنی نیک باشد. زیرا اگر نیک باشد مایه ی انس تو خواهد بود در غیر این صورت موجب وحشت تو می شود. آن همنشین کردار توست.

در عرصه قیامت تصویر اعمال انسان یا گزارش عمل نمایش داده نمی
شود
بلکه خود عمل نمایان می شود و هر کس عین عمل خود را می بیند .

۱- چرا در کیفر و مجازات اخروی ظلم راه ندارد؟

۲- چه تفاوت‌هایی میان ویژگی‌های آخرت با دنیا و برزخ وجود دارد؟ آن تفاوت‌ها را در جدولی مانند جدول

زیر تنظیم کنید.

شماره	دنیا	برزخ	آخرت
۱	دنیا پایان پذیر است	برزخ پایان پذیر است	آخرت پایان ناپذیر است
۲	محل عمل است پرونده عمل باز است	محل عمل نیست پرونده عمل به وسیله اعمال ما تاخر بازاست	محل عمل نیست پرونده عمل بسته است
۳			
۴	آگاهی انسان محدود است	آگاهی انسان نسبت به اعمال بالا می رود	آگاهی انسان نسبت به اعمال بالاتر می رود و آن‌ها را به طور حضوری می بیند
۵	امکان ظلم یا فریبکاری در محاكمه وجود دارد.	همه منتظر دادگاه الهی روز قیامت هستند	امکان ظلم یا فریبکاری در محاكمه وجود ندارد.

۳- رسول خدا ﷺ فرمود: «الدُّنْيَا مَرْزَعَةُ الْآخِرَةِ»^۱.

یک کشاورز ماهر برای اینکه زراعت پر محصولی داشته باشد، پنج شرط را رعایت می کند:

۱- زمین مناسب انتخاب می کند.

۲- بذر سالم تهیه می کند.

۳- زمین را به موقع آبیاری و از کودهای مناسب استفاده می کند.

۴- زمین را از علف های هرز، پاک می کند.

۵- مواظب است که آفات و حیوانات به کشت او ضرر نرسانند.

اگر «دل» بهترین و مناسب ترین زمین برای کشت محصول آخرت است، چهار شرط دیگر کدام اند؟

۱- بذر سالم همان استعداد ها و گرایش های پاک است

۲- آبیاری و تغذیه مناسب همان انجام اعمال نیک است

۳- پاک کردن از علف های هرز همان پاک شدن از گناهان به وسیله ی توبه است

۴- محافظت در برابر آفات و حیوانات همان مراقبت و محاسبه ی نفس و جلوگیری از وسوسه شیطان و نفس

اماره و دوستان ناباب و ... است

۱- تبیه الخواطر، ورام بن ابی فراس، ج ۱، ص ۱۸۳

A bouquet of several vibrant pink roses with green leaves, arranged in a cluster. The roses are in various stages of bloom, with some showing the characteristic spiral pattern of the petals. The background is a soft, out-of-focus white and light green.

با تشکر از حسن توجه شما